

T.B.M.M.

(S. Sayısı : 299)

Millî Güvenlik Kurulu ve Millî Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliği Kanununun Bazı Hükümlerinin Yürürlükten Kaldırılmasına Dair Kanun Tasarısı ile Avrupa Birliği Uyum ve Anayasa Komisyonları Raporları (1/703)

T.C.

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar

Genel Müdürlüğü

Sayı : B.02.0.KKG.0.10/101-765/5222

19.11.2003

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Başkanlığınza arzı Bakanlar Kurulunca 17.11.2003 tarihinde kararlaştırılan "Millî Güvenlik Kurulu ve Millî Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliği Kanununun Bazı Hükümlerinin Yürürlükten Kaldırılmasına Dair Kanun Tasarısı" ile gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Recep Tayyip Erdoğan

Başbakan

GENEL GEREKÇE

Kamu kurum ve kuruluşlarında açıklık ve şeffaflık, olumsuz olarak görülen gizlilik kavramının giderilmesi suretiyle yönetilenlerin, yönetenlerin işlem ve faaliyetlerinin denetlenmesinin sağlanması düşünceleri çerçevesinde ortaya çıkmıştır. Demokratik ülkelerde, idari iş ve işlemler ile düzenleyici işlemlerin vatandaşlar tarafından öğrenilmesi özgürlüğü, temel hak ve hürriyetlerin kullanılması bağlamında temel haklardan biri olarak kabul edilmektedir. Böylece özellikle düzenleyici işlemlerin kamuya duyurulması, vatandaşların Devlete karşı duyduğu güvenin üst düzeylere çıkmasını sağlamaktadır.

Avrupa Birliği tarafından hazırlanan gözden geçirilmiş Katılım Ortaklığı Belgesinde, Millî Güvenlik Kurulunun işlevinin askerî kurumlar üzerinde sivil denetimin sağlanması bakımından Avrupa Birliği üyesi ülkelerdeki uygulamalar ile uyumlaştırılmasının öngörölmüş olması hususu gözönüne alınarak Millî Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliğinin görevleri ve işleyişi yeniden ele alınmıştır. Bu kapsamda 30.7.2003 tarihli ve 4963 sayılı Çeşitli Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun ile Millî Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliğinin görevleri ve işleyişi Anayasanın 118 inci maddesine uygun hale getirilmiş, Millî Güvenlik Kurulu ve Millî Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliği Kanununun; Millî Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliğine geniş icrai görev ve yetkiler veren hükümleri ile anılan Genel Sekreterliğin yapısı, görevleri ve işleyişi, Millî Güvenlik Kurulunun Anayasada tarif edilen danışma organı niteliklerine paralel bir sekretarya birimine uygun hâle getirecek şekilde değiştirilmiştir.

Diğer taraftan, Güncelleştirilmiş Ulusal Programda, "Yürütmenin İşlevselliği" başlığı altında, Millî Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliğinin işlevlerinin Anayasanın 4709 sayılı Kanunla değişik 118 inci maddesi çerçevesinde ve ilgili yasa değişiklikleriyle yeniden tanımlanan nitelikleriyle uyumlaştırılması öngörülmektedir.

Bu çerçevede hazırlanan Tasarı ile; 2945 sayılı Millî Güvenlik Kurulu ve Millî Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliği Kanununun gizlilik öngören bazı hükümlerinin yürürlükten kaldırılması ve böylece demokratikleşmenin sağlanması ile anılan Anayasa değişiklikleri ve Ulusal Programın gereklerinin yerine getirilmesi öngörülmektedir.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1. - Madde ile; 2945 sayılı Millî Güvenlik Kurulu ve Millî Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliği Kanununun "Atamalar Resmî Gazete'de yayımlanmaz." hükmünü ihtiva eden 16 ncı maddesinin son fıkrası ile 17 nci maddesinin ikinci fıkrasında geçen "gizli olup," ibaresi yürürlükten kaldırılmaktadır.

Ayrıca, 30.7.2003 tarihli ve 4963 sayılı Çeşitli Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanunun 28 inci maddesiyle 2945 sayılı Kanuna eklenen geçici 4 üncü madde hükmü uyarınca, 2945 sayılı Kanunun 21 inci maddesinde gösterilen esaslar çerçevesinde Kanunun yayımı tarihinden itibaren üç ay içerisinde yönetmelik çıkarılması öngörülmektedir. Ancak anılan 21 inci maddede, çıkarılması öngörülen yönetmeliğin "«GİZLİ» gizlilik dereceli" olması gerektiği hüküm altına alınmıştır. Avrupa Birliğine uyum çerçevesinde hazırlanacak yönetmeliğin Resmî Gazete'de yayımına olanak sağlanması amacıyla söz konusu 21 inci maddede yer alan "«GİZLİ» gizlilik dereceli" ibaresi de yürürlükten kaldırılmaktadır.

Madde 2. - Yürürlük maddesidir.

Madde 3. - Yürütme maddesidir.

Avrupa Birliği Uyum Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Avrupa Birliği Uyum Komisyonu

2.12.2003

Esas No. : 1/703

Karar No. : 7

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIğINA

Bakanlar Kurulunca hazırlanarak, 19.11.2003 tarihinde Başkanlığınıza sunulan, “Millî Güvenlik Kurulu ve Millî Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliği Kanununun Bazı Hükümlerinin Yürürlükten Kaldırılmasına Dair Kanun Tasarısı”, Başkanlığınızca, 21.11.2003 tarihinde, esas komisyon olarak Anayasa Komisyonuna; tali komisyon olarak da, Komisyonumuza havale edilmiştir. Komisyonumuz, 2.12.2003 tarihli yedinci toplantısında, Dışışleri Bakanlığı ile Avrupa Birliği Genel Sekreterliği temsilcilerinin de katılımıyla Tasarıyı inceleyip görüşmüştür.

Avrupa Birliğine uyum süreci çerçevesinde, Katılım Ortaklığı Belgesinde gerçekleştirilmesi öngörülen hedefler doğrultusunda Millî Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliğinin görevleri ve işleyişı yeniden düzenlenmiştir. Güncelleştirilmiş Ulusal Program çerçevesinde de, Millî Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliğinin yapısının Anayasanın 118 inci maddesiyle uyumlulaştırılacağı öngörülmüştür. Tasarı ile Millî Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliği Kanununun gizlilik öngören hükümlerinin yürürlükten kaldırılması yoluyla, demokratikleşme yolunda adım atılmış olmakta ve Avrupa Birliği müktesebatına uyum sağlanmaktadır.

Komisyonumuzda, Tasarının tümü üzerinde yapılan görüşmelerden sonra Tasarı ile gerekçesi benimsenmiştir.

Komisyonumuz Tasarı bakımından tali komisyon olarak belirlenmiş olduğundan, İçtüzüğün 23 üncü maddesi uyarınca, Komisyonumuzun uygunluk görüşünün esas komisyona bildirilmesiyle yetinilmesi kararlaştırılmıştır.

Raporumuz, Anayasa Komisyonuna sunulmak üzere arz olunur.

Başkan	Üye	Sözcü
<i>Yaşar Yakış</i>	<i>Afif Demirkıran</i>	<i>İbrahim Reyhan Özal</i>
Düzce	Batman	İstanbul
Üye	Üye	Üye
<i>Musa Sivacıoğlu</i>	<i>Ömer İnan</i>	<i>İnal Batu</i>
Kastamonu	Mersin	Hatay
	Üye	
	<i>Algan Hacalođlu</i>	
	İstanbul	

Anayasa Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Anayasa Komisyonu

Esas No. : 1/703

Karar No. : 16

4.12.2003

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Başkanlığınızca 21.11.2003 tarihinde esas komisyon olarak Anayasa, Tali Komisyon olarak Avrupa Birliği Uyum Komisyonuna havale edilen "Millî Güvenlik Kurulu ve Millî Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliği Kanununun Bazı Hükümlerinin Yürürlükten Kaldırılmasına Dair Kanun Tasarısı (1/703)" ile tali komisyon olan Avrupa Birliği Uyum Komisyonu Raporu, Komisyonumuzun 4.12.2003 tarihli toplantısında görüşülmüştür.

Toplantımıza Devlet Bakanı Başbakan Yardımcısı Sayın Mehmet Ali Şahin ve Millî Güvenlik Kurulu Hukuk Müşaviri katılmışlardır.

Tasarı ile; 9.11.1983 tarihli ve 2945 sayılı Millî Güvenlik Kurulu ve Millî Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliği Kanununun, gizlilik öngören bazı hükümleri yürürlükten kaldırılmaktadır. Güncelleştirilmiş Ulusal Programda Millî Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliğinin işlevlerinin Anayasanın 4709 sayılı Kanunla değişik 118 inci maddesi çerçevesinde ve 30.7.2003 tarihli ve 4963 sayılı yasa değişikliği ile yeniden tanımlanan nitelikleriyle uyumlu hale getirilmesi amacıyla Tasarının hazırlandığı, gerekçede yer almaktadır. Bu değişiklikle açıklık ve şeffaflık ilkelerinin, demokratikleşmenin sağlanmasının hedeflendiği, Anayasa değişikliği ve Ulusal Programın gereklerinin yerine getirilmesinin amaçlandığı belirtilmektedir.

Komisyon Başkanı, Tasarı ile ilgili olarak sunuş konuşmasında Tasarının getiriliş gerekçelerine dikkat çekerek hem Avrupa Birliği bağlamında hem de giderek yaygınlaşan açıklık ve şeffaflık hedefleri doğrultusunda uygun olduğu kanaatini belirtmiştir.

Tasarının tümü üzerindeki görüşmelerde Devlet Bakanı Başbakan Yardımcısı Sayın Mehmet Ali Şahin; Tasarının genel gerekçesine aynen katıldıklarını, Millî Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliği ile ilgili yönetmeliğin ilgili kurumlarca titizlikle hazırlandığını, ancak 2945 sayılı Kanunda geçen gizlilik hususunun yayımlanmasına engel olduğunu ifade etmiştir. Bu Tasarının kanunlaşması halinde yönetmeliğin yayınlanacağını ve şeffaflaşma açısından bir adım daha atılmış olacağını belirtmiştir.

Üyelerimiz; Avrupa Birliğine uyum gerekçesiyle değil, kendi iç dinamiklerimizin bizi getirdiği bir nokta, ihtiyaçlarımızın sonucu getirilmiş bir düzenleme olduğunun gerekçede öncelikle yer almasının daha uygun olacağını söylemişlerdir. Şeffaflığın sağlanmasının vatandaşların bilgi edinmesi, hesap sorması açısından önemli olacağına, ancak bir alanda gizliliği kaldırmanın yeterli olmayacağına, İttüzdükten başlayarak pek çok alanda bu yönde adım atılmasının gerekli olduğuna dikkat çekilmiştir. İdarenin hesap verebilirliği ancak bu şekilde sağlanacaktır.

Sayın Mehmet Ali Şahin çeşitli kanunlarda yer alan gizlilikle ilgili hükümlerin çıkarılmasını içeren bir Tasarı hazırladıklarını ve en kısa zamanda Türkiye Büyük Millet Meclisi'ne sunacaklarını belirtmiştir.

Tasarının tümü üzerindeki görüşmelerden sonra oybirliği ile maddelerine geçilmiştir.

Tasarının 1 inci maddesi ile yürürlük ve yürütmeyi düzenleyen 2 ve 3 üncü maddeleri ile tümü oya sunulmuş ve oy birliği ile kabul edilmiştir.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan	Başkanvekili	Sözcü
<i>Burhan Kuzu</i>	<i>Atilla Koç</i>	<i>Mehmet Ali Bulut</i>
İstanbul	Aydın	Kahramanmaraş
Kâtip	Üye	Üye
<i>Ayhan Sefer Üstün</i>	<i>Uğur Aksöz</i>	<i>Abdullah Torun</i>
Sakarya	Adana	Adana
Üye	Üye	Üye
<i>F. Hüsrev Kutlu</i>	<i>İbrahim Hakkı Aşkar</i>	<i>Halil Ünlütepe</i>
Adıyaman	Afyon	Afyon
Üye	Üye	Üye
<i>Oya Araslı</i>	<i>Atila Emek</i>	<i>Tuncay Ercenk</i>
Ankara	Antalya	Antalya
Üye	Üye	Üye
<i>Mehmet Salih Erdoğan</i>	<i>Metin Kaşikoğlu</i>	<i>Mustafa Nuri Akbulut</i>
Denizli	Düzce	Erzurum
Üye	Üye	Üye
<i>Nimet Çubukçu</i>	<i>Yılmaz Kaya</i>	<i>Musa Sivacıoğlu</i>
İstanbul	İzmir	Kastamonu
Üye	Üye	Üye
<i>Atilla Kart</i>	<i>Süleyman Sarıbaş</i>	<i>Mehmet Kurt</i>
Konya	Malatya	Samsun
	Üye	
	<i>İlyas Sezai Önder</i>	
	Samsun	

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN

**MİLLÎ GÜVENLİK KURULU VE MİLLÎ
GÜVENLİK KURULU GENEL SEK-
RETERLİĞİ KANUNUNUN BAZI HÜ-
KÜMLERİNİN YÜRÜRLÜKTEN KAL-
DIRILMASINA DAİR KANUN TASARISI**

MADDE 1. - 9.11.1983 tarihli ve 2945 sayılı Millî Güvenlik Kurulu ve Millî Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliği Kanununun 16 ncı maddesinin son fıkrası, 17 nci maddesinin ikinci fıkrasında geçen “gizli olup”, ibaresi ve 21 inci maddesinin birinci fıkrasında geçen “«Gizli» gizlilik dereceli” ibaresi yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 2. - Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. - Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

ANAYASA KOMİSYONUNUN
KABUL ETTİĞİ METİN

**MİLLÎ GÜVENLİK KURULU VE MİLLÎ
GÜVENLİK KURULU GENEL SEK-
RETERLİĞİ KANUNUNUN BAZI HÜ-
KÜMLERİNİN YÜRÜRLÜKTEN KAL-
DIRILMASINA DAİR KANUN TASARISI**

MADDE 1. - Tasarının 1 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. - Tasarının 2 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. - Tasarının 3 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Recep Tayyip Erdoğan

Başbakan

Dışişleri Bak. ve Başb. Yrd.

A. Gül

Devlet Bakanı

B. Atalay

Devlet Bakanı

G. Akşit

Millî Savunma Bakanı V.

A. Aksu

Millî Eğitim Bakanı

H. Çelik

Ulaştırma Bakanı V.

K. Unakıtan

Sanayi ve Ticaret Bakanı

A. Coşkun

Devlet Bak. ve Başb. Yrd.

A. Şener

Devlet Bakanı

A. Babacan

Devlet Bakanı

K. Tüzmen

İçişleri Bakanı

A. Aksu

Bayındırlık ve İskân Bakanı

Z. Ergezen

Tarım ve Köy İşleri Bakanı

S. Güçlü

En. ve Tab. Kay. Bakanı

M. H. Güler

Çevre ve Orman Bakanı

O. Pepe

Devlet Bak. ve Başb. Yrd.

M. A. Şahin

Devlet Bakanı

M. Aydın

Adalet Bakanı

C. Çiçek

Maliye Bakanı

K. Unakıtan

Sağlık Bakanı

R. Akdağ

Çalışma ve Sos. Güv. Bakanı

M. Başesgioğlu

Kültür Bakanı

E. Mumcu

